

[Finansministeren.]

Som en særlig vanskelighed ved omlægning til detailbeskatning kan nævnes, at de i henhold til loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger afgiftspligtige varer foruden i specialforretninger som manufaktur- og legetøjsforretninger, guldsmede- og urmagerbutikker forhandles i mange forskelligartede virksomheder, f. eks. hos kolonialhandlere og isenkræmmere, i sæbeudsalg og konfektoreforretninger. Dette vil i høj grad vanskeliggøre kontrollen med afgifterne.

Der er således mange fordele ved beskatningen i engrosleddet, men jeg vil naturligvis ikke sige, at en beskatning i detailleddet ikke også på visse punkter kan indeholde fordele. Det må her især nævnes, at spørgsmålene om fastsættelse af varers afgiftspligtige værdi er vanskeligere ved engrosbeskatning, og at det under denne ikke er let at opnå en helt så ligelig og retfærdig beskatning.

Det er imidlertid mit indtryk, at ønsket om omlægning til detailleddet først og fremmest skyldes vanskelighederne ved finansieringen af afgiften, idet indbetalingsfristen ved engrosafgiften er kortere end den tid, der svarer til omsætningshastigheden i detailhandlernes lagre. En sådan ulempe for forretningslivet ville ikke forekomme ved en afgift i detailleddet. Forholdet kunne dog i givet fald rettes meget nemmere ved en forlængelse af indbetalingsfristen end ved en omlægning til detailleddet.

Iøvrigt er den likviditetsstramning, som den ret korte indbetalingsfrist medfører, i god overensstemmelse med den kreditpolitik, vi fører i øjeblikket, og har vel også ført til en vis mindskelse af detailhandelens lagre.

Sammenfattende må det dog siges, at man langt må foretrække den nuværende engrosbeskatning for detailbeskatning, især da vi har det nuværende system indarbejdet.

Jeg skal så sige et par ord om det andet punkt i forslaget, det punkt, som går ud på, at afgiften skal opkræves med en ensartet procentsats. Bestemmelserne om afgiftssatsernes størrelse findes i lovens § 13, der fastsætter følgende sats: for yderbeklædning af tekstilstof 10 pct., for gulvtæpper 25 pct. og for andre varer 15 pct. Her synes jeg man glemmer, at denne

differentiering af afgiften muliggør en meget betydelig formindskelse af antallet af de virksomheder, hvor der skal opkræves afgift, og som følgelig skal undergives toldvæsenets kontrol. Loven er jo opbygget således, at skræddere, hjemmesyersker og andre tilsvarende virksomheder, der kun fremstiller yderbeklædning af tekstilstof direkte til forbrugere, betaler 15 pct. af indkøbssummen for de af dem indkøbte metervarer, hvilket nogenlunde svarer til den afgiftsbelastning, som sker hos konfektionsfabrikker, der betaler 10 pct. af den færdige vares pris. Den særlige afgiftssats for yderbeklædning er således et fundamentalt træk i afgiftslovens system, idet man derved undgår kontrol med et meget betydeligt antal virksomheder, formentlig over en halv snes tusind. Hvis afgiften derimod omlægges til detailleddet, er der ingen grund til at have en sådan særlig afgiftssats for yderbeklædningen.

Endelig skal jeg vedrørende forslaget punkt 3, der omhandler fastsættelse af regler for regulering af allerede erlagte afgifter af lagervarer, bemærke, at der her ved formentlig tænkes på godtgørelse af den afgift, som detailhandlere og skræddere har betalt af de varer, som de har på lager på det tidspunkt, da afgiften eventuelt omlægges til detailleddet.

En sådan afgiftsgodtgørelse vil det, med det meget store antal virksomheder, som den vil komme til at omfatte, være helt umuligt at foretage på en blot nogenlunde betryggende måde. Hvis man af statskassen skal udbetale et afgiftsbeløb, hvis størrelse ifølge organisationernes henvendelse andrager over 100 mill. kr., kan der formentlig være almindelig enighed om, at man ikke kan foretage udbetaling af så stort et beløb uden at kontrolere detailhandlernes opgørelser over de beløb, de skal have udbetalt. For at en sådan kontrol skal kunne gennemføres nogenlunde effektivt, må al handel — både en gros og en detail — med de beskattede varer standses, indtil toldvæsenets kontrolsyn hos over 50 000 virksomheder er afsluttet; med det forhåndenværende kontrolapparat vil en sådan standsning af salget blive så langvarig, at det alene af den grund vil være ganske utænkeligt at foretage den.

Jeg kan også nævne, at en del af de i